

Dr. Emsley Tromp:

Ad hoc maatregelen belemmeren gezond financieel beleid in landen

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG - Curaçao heeft niet voldaan aan de voorwaarde van begrotingsevenwicht zoals overeengekomen in het slotakkoord over de ontmanteling van de Nederlandse Antillen en de sanering van de schulden van de entiteiten. Uit voorlopige data van de overheid van Curaçao blijkt dat het land in 2011 een kastekort heeft geregistreerd van 169,3 miljoen gulden. Eén van de voornaamste redenen voor het tekort was het uitblijven van belangrijke hervormingen om de zorguitgaven te verminderen. Voorts bleven de niet-belastinginkomsten beperkt door lage dividenduitkeringen door de overheidsbedrijven. Ook de belastinginkomsten waren minder dan verwacht.

Uit de overheidscijfers blijkt dat Sint Maarten in 2011 een klein kasoverschot heeft geregistreerd van 1,1 miljoen gulden, doordat de overheidsinkomsten de uitgaven overtroffen. Dit positieve resultaat kan grotendeels worden toegeschreven aan de stijging in de inkomsten uit de omzetbelasting als gevolg van een tariefsverhoging in 2011. Ook de inkomsten uit andere belastingcategorieën, waaronder loonbelasting, grondbelasting en accijnzen op benzine, stegen. Echter, de inkomsten uit winstbelasting namen af, in lijn met de vertraging in de economische activiteiten in Sint Maarten in 2011.

De regeringen van Nederland, de voormalige Nederlandse Antillen en de eilandgebieden Curaçao en Sint Maarten zijn in 2006 overeengekomen dat de Nederlandse staat de schulden van alle entiteiten van de Nederlandse Antillen zou overnemen tot aan het niveau van een rentelastnorm. De overheden van Curaçao en Sint Maarten konden zo hun nieuwe autonome status ingaan met een gezonde financiële startpositie. Na amper twee jaar en één volledig afgeronde begrotingscyclus blijkt dat de begroting van Curaçao, in tegenstelling tot het geraamde overschot, niet in evenwicht is. Helaas blijkt nu een groot verschil te bestaan tussen de ramingen in de goedgekeurde begroting en de realisatie. Een dergelijk verschil duidt op een falend financieel management systeem. Dit knelpunt moet zo snel mogelijk worden aangepakt om te voorkomen dat er regelmatig onverwachte compenserende maatregelen moeten worden genomen, omdat deze de economische groei zullen belemmeren. Bovendien is er nu weinig ruimte voor nieuwe belastingverhogingen, gegeven de hoge belastingdruk van 26% in Curaçao in 2011.

De schuldsanering zal alleen leiden tot beheersbare begrotingen, als er een beleid wordt gevoerd dat gericht is op structureel gezonde overheidsfinanciën en de oplossing voor de

vele sociaaleconomische problemen. Eén van deze problemen is de vergrijzing van de bevolking die de overheidsuitgaven aan zorg en het ouderdomspensioen (AOV) onder druk zet. Dit is vooral het geval op Curaçao. De Sociale Verzekeringsbank van Curaçao heeft aangegeven dat bij het uitblijven van structurele maatregelen op korte termijn, het AOV fonds in 2014 zal zijn uitgeput.

De hervorming van de zorg- en ouderdomspensioenstelsels vereist enkele impopulaire maatregelen, waaronder het verhogen van de efficiëntie in de zorgvoorziening en van de pensioenleeftijd. De afgelopen jaren zijn verschillende studies verricht over deze onderwerpen en talrijke aanbevelingen gedaan aan de overheden. Helaas werden de noodzakelijke hervormingen niet doorgevoerd, waardoor de omvang van de problemen en hun effect op de begroting verder zijn toegenomen.

Om de openbare financiën gezond te houden en macro-economische stabiliteit te bereiken, kunnen deze belangrijke hervormingen niet langer worden uitgesteld in afwachting van betere tijden. Het enkel vertrouwen op ad hoc maatregelen, die onwenselijke gevolgen kunnen hebben, is geen optie. Als het nemen van maatregelen op een breed front uitblijft, zal uiteindelijk het vertrouwen afnemen en het risico van macro-economische en financiële instabiliteit stijgen. Door ad hoc maatregelen lijken structurele en fiscale aanpassingen minder dringend. Bovendien beperkt deze benadering de ruimte voor het voeren van monetair beleid.

Willemstad, 6 juli 2012

CENTRALE BANK VAN CURACAO EN SINT MAARTEN